

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Rafał Malarski

Protokolant Barbara Kobrzyńska

Przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Mieczysława Tabora

w sprawie **S. B.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 grudnia 2012 r.,

wniosku Prokuratora Okręgowego w S. o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 20 maja 1993r.

na podstawie art. 540§1 pkt 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1/ wznowić postępowanie w sprawie S. B. o uznanie nieważności wyroku b. Wojskowego Sądu Rejonowego w S. z dnia 21 sierpnia 1948r. sygn. akt ... zakończone prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 20 maja 1993r. w sprawie sygn. akt ...,

2/ uchylić postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 20 maja 1993r. w sprawie sygn. akt ... oraz utrzymane nim w mocy postanowienie Sądu Wojewódzkiego w S. z dnia 14 kwietnia 1993r. w sprawie sygn. akt ... i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S.,

3/ kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

S. B. w dniu 1 marca 1993r. złożył wniosek o stwierdzenie nieważności wyroku b. Sądu Rejonowego w S. z dnia 21 sierpnia 1948r., którym wymierzono mu karę łączną 14 lat pozbawienia wolności.

Sąd Wojewódzki w S. postanowieniem z dnia 14 kwietnia 1993 r. w sprawie III Ko ... nie uwzględnił wniosku.

Orzeczenie to zaskarżone zostało przez wnioskodawcę.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 20 maja 1993r. w sprawie II AKz ... utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

S. B. zmarł 16 maja 2008r. (akt zgonu k.12) i obecnie jego prawa reprezentuje syn – Z. B. (k.11).

Wniosek o wznowienie postępowania w niniejszej sprawie, na korzyść skazanego, złożył Prokurator Okręgowy w S. Wniosek oparty został na podstawie z art. 540§1 pkt 2 k.p.k. – ujawnienie nowych faktów i dowodów nieznanymi Sądowi rozpoznającym sprawę. Tymi dowodami miałyby być zeznania świadków z akt Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w S. – sygn. akt ... oraz dołączone kopie publikacji prasowych zaczerpnięte ze stron internetowych i Biuletynu IPN. Wskazując na powyższe wnioskodawca wniósł o uchylenie obu postanowień, którymi rozstrzygnięto sprawę i o przekazanie jej do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek w sprawie jest zasadny. Jak wynika z uzasadnień obu postanowień, którymi rozstrzygnięto sprawę, zasadniczą kwestią, która legła u podstaw wydania zapadłych orzeczeń, było ustalenie, że „z akt sprawy nie wynika, aby grupa osób w działalności której uczestniczył także S. B. prowadziła (...) jakąkolwiek działalność, o której można by stwierdzić, że zmierzała do przywróceniu Państwu Polskiemu w pełni niepodległego bytu” (k. 10 akt III Ko ...), a nawet, iż „żalący się był członkiem grupy osób dokonujących przestępstw pospolitych, rabunków przy posługiwaniu się bronią palną (...). Jedną z tych grup zajmującą się wyłącznie napadami rabunkowymi (...) nazywano „B.” (k. 21 III Ko ...). Dokonując takich ustaleń Sądy oparły się wyłącznie na materiałach z akt sprawy Sr ... b. Wojskowego Sądu Rejonowego w S.

Obecnie wnioskodawca przedstawił inne dowody, wcześniej nieznanymi Sądowi rozpoznającym sprawę, a są nimi akta sprawy (15 tomów) prowadzonej przez Instytut Pamięci Narodowej Oddziałową Komisją Ścigania Zbrodni przeciwko

Narodowi Polskiemu w S., w których znajdują się między innymi zeznania szeregu świadków (w szczególności tom 3 tych akt), z których wynika, że B. miałyby być organizacją niepodległościową o charakterze zbrojnym, powiązaną z Armią Krajową – obwód grodzieński, a następnie, od jesieni 1945r., działającą w obecnych granicach Państwa Polskiego i związaną z organizacją Wolność i Niezawisłość.

Dowody te, choć w chwili obecnej nie sposób dokonać oceny, w jaki sposób ostatecznie wpłyną na rozstrzygnięcie sprawy, z pewnością podważają wiarygodność ustaleń faktycznych, w oparciu o które ukształtowano treść zapadłych w sprawie orzeczeń. Istnieją zatem pełne podstawy ku temu, aby wznowić postępowanie w sprawie kierując się przesłanką z art. 540§1 pkt 2 k.p.k.

Natomiast waloru takiego nie mają pozostałe materiały przedstawione przez wnioskodawcę, w postaci kopii publikacji prasowych i itp., gdyż nie mają one charakteru samodzielnego dowodu, a ewentualnie mogą one jedynie wskazywać na istnienie takich dowodów. Nie byłoby zatem możliwości oparcia na nich wniosku o wznowienie postępowania.

Mając na uwadze powyższe względy, Sąd Najwyższy orzekł o wznowieniu postępowania w niniejszej sprawie i uchyleniu obu zapadłych w sprawie postanowień.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd powinien oprzeć swe rozstrzygnięcie na ustaleniach faktycznych dokonanych w oparciu o wszystkie istotne dowody, aktualnie możliwe do przeprowadzenia.